

THÔNG HIỆP

TUẦN THỨ 5 MÙA CHAY B ♦ 17 THÁNG 3 NĂM 2024

Giáo phận San Bernardino ♦ Giáo xứ Đức Mẹ Hy Vọng
CỘNG ĐOÀN CÁC THÁNH TỬ ĐẠO VIỆT NAM

6885 Del Rosa Avenue, San Bernardino, CA 92404

Văn phòng: (909) 884-6375 | Facebook: [fb.com/cdcttdvn.sb](https://www.facebook.com/cdcttdvn.sb)

SỨ MỆNH

Chúng ta, Cộng đoàn Công Giáo tại Giáo xứ Đức Mẹ Hy vọng, với sự đa dạng về văn hóa và thể hệ, hiệp nhất nên một trong đức tin vào Chúa Giêsu Kitô.

Chúng ta được mời gọi trở nên một cộng đoàn hiệp nhất trong Lời Chúa và Bí tích Thánh Thể để đem Tin Mừng Hy vọng vào đời sống của tất cả những ai chúng ta sẽ gặp gỡ trong gia đình, tại nơi làm việc, và giữa cộng đồng mà chúng ta đang chung sống.

MISSION STATEMENT

We, the Roman Catholic faith community of Our Lady of Hope, though of diverse cultures and ages, are one in our belief in Jesus Christ.

We are called as a community united through Word and Eucharist, to bring the Gospel of Hope into the lives of all we encounter in our homes, our work and the communities in which we live.

Tiền rở Chúa Nhật
10 tháng 3, 2024

\$ 9,578.32

BÍ TÍCH RỬA TỘI:

Xin liên hệ Ban Phụng vụ trước 2 tuần.

Chương trình Giáo lý Tân tòng sẽ theo nhu cầu (chương trình kéo dài 1 năm).

GIÁO LÝ HÔN NHÂN & BÍ TÍCH HÔN PHỐI:

Xin liên hệ Ban Phụng vụ trước 6 tháng.

Xin liên hệ Cha Phó về các vấn đề Hôn phối.

**Dòng Truyền giáo
Ngôi Lời (SVD)**

Society of the
Divine Word

Western Province

11316 Cypress Ave,
Riverside, CA 92505

Quản Xứ

Lm. Roberto Flores, SVD

Phó Xứ | Quản nhiệm Cộng đoàn

Lm. Giuse Phạm Ngọc Quang, SVD
(678) 575- 9593 | gpham@sbdioocese.org

Thường trú

Lm. Đa-minh Nguyễn Viết Dương, SVD

THÁNH LỄ TIẾNG VIỆT

Thứ Hai hằng tuần ..... 7:00 AM

Thứ Năm hằng tuần ..... 7:00 AM

Chúa Nhật hằng tuần ..... 4:00 PM

Thứ Sáu đầu tháng ..... 7:00 PM

Xin liên hệ Ban Phụng vụ nếu cần Thừa tác viên đưa Mình Thánh.

CHÀU THÁNH THỂ

Thứ Hai & thứ Sáu hằng tuần (tiếng Anh) ..... 7:30 AM – 8:30 AM

Thứ Sáu đầu tháng (tiếng Việt) ..... 6:30 PM – 7:00 PM

• Hội Cursillo phụ trách

Chúa Nhật hằng tuần (tiếng Việt) ..... 3:15 PM – 3:45 PM

Tuần 1: Thiếu Nhi Thánh Thể phụ trách

Tuần 2: Bà mẹ Công giáo ▪ **Tuần 3:** Liên minh Thánh Tâm

Tuần 4: Legio Mariae ▪ **Tuần 5:** Ban Thường vụ

GIÁO DỤC ▪ THIẾU NHI

Việt Ngữ ..... 11:30 AM – 12:45 PM

Giáo lý ..... 1:00 PM – 2:15 PM

Thiếu Nhi Thánh Thể ..... 2:30 PM – 3:30 PM

BÍ TÍCH XỨC DẦU BỆNH NHÂN

Chúa Nhật cuối tháng (sau Thánh Lễ) ..... 5:15 PM – 6:00 PM

Xin liên hệ với Hội Legio Mariae khi cần Cha đến thăm tận nơi.

Xin chỉ liên hệ trực tiếp với Cha Phó khi khẩn cấp.

BÍ TÍCH GIẢI TỘI

Chúa Nhật cuối tháng (tiếng Việt) ..... 3:15 PM – 4:45 PM

(trong giờ Châu Thánh Thể)

Thứ Bảy hằng tuần (tiếng Anh) ..... 4:30 PM – 5:30 PM

BAN THƯỜNG VỤ

Chủ tịch: Nguyễn Hạnh Phúc
Phó Nội vụ: Đậu Kim Thoa
Phó Ngoại vụ: Nguyễn Quế
Thư ký: Đặng Hùng
Thủ quỹ: Vũ Thị Diễm Chi

CÁC PHẦN BAN MỤC VỤ

Phụng vụ: Nguyễn Hữu Lâm
Phụng mỹ: Lê Thị Sinh
Tiếp tân: Hồ Xuân Cảnh
Trật tự: Nguyễn Hớn
Xã hội: Nguyễn Quang Khôi
Giáo dục: Lê Chí Thiện
Trần Thiên Phụng
Phụ huynh: Nguyễn Phương Trinh
Truyền thông: Nguyễn Hoàng Lê
Văn nghệ: Đào Nguyên
Kỹ thuật: Nguyễn Quế
Âm thanh/
ánh sáng: Đỗ Thanh Ngọc
Nguyễn Lâm

CÁC HỘI ĐOÀN

Đoàn Thiếu Nhi Thánh Thể Tôma Thiện

Đoàn Trưởng: Trần Kimberly
Giờ sinh hoạt: Chúa Nhật | 2:30 - 3:45 PM | Hội trường
Ca đoàn Nhí: Nguyễn Uyển
Giờ sinh hoạt: Chúa Nhật | 10:30 - 12:30 | Phòng D3

Đạo binh Đức Mẹ - Légio Mariae

Đội Từ bi Thứ Ba | 7:30 - 9:00 AM | Phòng B1
Đội trưởng: Nguyễn Thị Lợi
Đội Mân Côi Chúa Nhật | 7:30 - 9:00 AM | Phòng B1
Đội trưởng: Nguyễn Thị Hải Hạnh
Đội Fatima Chúa Nhật | 7:30 - 9:00 AM | Phòng B2
Đội trưởng: Lê Hồng Hạnh
Đội Hy vọng Chúa Nhật | 7:30 - 9:00 AM | Phòng B3
Đội trưởng: Nguyễn Thị Kim Vân

Hội các Bà mẹ Công giáo

Hội Trưởng: Nguyễn Thị Thu Hà
Giờ sinh hoạt: Chúa Nhật thứ 2 | 2 PM - 3:30 PM

Đoàn Liên minh Thánh Tâm

Đoàn Trưởng: Hoàng Xuân Thanh
Giờ sinh hoạt: Chúa Nhật thứ 3 | 2:30 PM - 3:30 PM

Liên nhóm Cursillo

Nhóm Trưởng: Ngô Thanh Hoàng
Giờ sinh hoạt: Chúa Nhật thứ 4 | 2 PM - 3:30 PM

Ca đoàn Thánh Linh

Ca Trưởng: Phạm Quốc Huy
Giờ sinh hoạt: Thứ Sáu | 9 PM - 11 PM | Phòng D3

Thường thức Phụng vụ về Cử hành Thánh Thể: HÒA NƯỚC VỚI RƯỢU

Linh mục Giuse Phạm Đình Ái, SSS

NGHI THỨC

“Đoạn Linh mục đứng cạnh bàn thờ, Thừa tác viên đưa các bình rượu nước, linh mục đổ rượu và một chút nước vào chén thánh, đọc thầm: *Nhờ dấu chỉ nước hòa rượu này...* rồi trả bình rượu cho thừa tác viên giúp lễ. Trở lại giữa bàn thờ, linh mục hai tay cầm chén, nâng cao một chút, đọc thầm: *Lạy Chúa là Chúa Cả trời đất...* rồi đặt chén thánh xuống trên khăn thánh, và tùy nghi lấy tấm dĩa đặt lên trên chén. Nếu không hát ca tiến lễ hoặc không đánh đàn thì khi dâng bánh và rượu, linh mục nên đọc lớn tiếng công thức chúc tụng, và cộng đoàn tung hô đáp lại bằng câu: *Chúc tụng Thiên Chúa đến muôn đời!* (Quy chế Tổng quát Sách Lễ Rô-ma, số 142).

LỊCH SỬ & Ý NGHĨA

Việc hòa nước vào rượu là một tập tục đã có trong phụng vụ cũng như trong xã hội cổ xưa. Thực hành này là của người Hy Lạp nhưng được tuân giữ tại Palestin vào thời Chúa Giêsu. Lý do thực tiễn là muốn giữ được lâu, người ta làm rượu nguyên chất với nồng độ cao, vì thế mỗi khi uống, phải pha thêm nước vào cho dễ uống và cảm giác uống ngon hơn (x. 2 Mcb 15,39).

Trong Kitô giáo, các tín hữu thời Hội Thánh sơ khai vẫn theo tập tục này khi cử hành Thánh Thể. Sau này, phụng vụ gán cho hành vi hòa nước vào rượu những giải thích mang tính biểu tượng như sau:

1. Bên Tây phương:

Việc hòa chung nước vào rượu tượng trưng cho sự kết hợp làm một giữa các tín hữu với Chúa Kitô, là Đầu Nhiệm Thể Hội Thánh, rượu tiếp nhận nước như thế nào thì Chúa Kitô cũng tiếp nhận chúng ta và cả tội lỗi chúng ta vào trong Ngài như vậy. Vào thế kỷ VIII, người ta đọc thấy lời nguyện này: “Như nước và rượu trong chén thánh không thể nào tách rời được, vì thế xin cho chúng con đừng bao giờ tách rời khỏi Chúa Cha và Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa và Con Chiên Cứu Độ.”

Ngay từ thế kỷ II, thánh Justinô đã nhắc tới việc pha nước vào rượu: “Rồi một người sẽ mang bánh và một chén rượu đã hòa với nước lên cho vị chủ tọa trên anh em.” Trong bức thư của thánh Cyprianô thành Carthage hồi thế kỷ III, ngài viết: “Chúng ta biết rằng nước tượng trưng cho các tín hữu trong khi rượu tượng trưng cho máu Đức Kitô. Khi nước được kết hợp với rượu trong chén thánh, các tín hữu được nên một với Đức Kitô; những người tin được tham dự và hợp nhất với Ngài là Đấng họ tin”; Ngài cũng viết: “Nếu ai đó chỉ dâng rượu, rượu khởi sự để trở thành máu của Đức Kitô mà không có chúng ta. Cũng vậy, nếu chỉ dâng nước, chỉ có dân chúng mà không có Đức Kitô. Nhưng khi cả hai được hòa trộn và hòa nhập với nhau bởi sự nên một khăng khít, Bí tích thiên đàng và thiêng liêng được hoàn tất”. Lời giải thích này có nền tảng trong sách Khải huyền, khi Thánh Gioan coi nước tiêu biểu cho muôn dân. ▶

2. Bên Đông phương:

Nhấn mạnh đến hình ảnh máu và nước từ cạnh sườn Chúa chảy ra. Vì thế, khi pha nước vào rượu người ta đọc Ga 19, 34: “Một người lính lấy giáo đâm vào cạnh sườn Chúa. Tức thì, nước cùng máu chảy ra...”. Sự kiện này biểu trưng cho ngày khai sinh Hội Thánh và các bí tích.

Công đồng Florence (năm 1439) yêu cầu các tư tế phải hòa nước vào rượu trong chén thánh vừa vì có lễ Đức Kitô đã làm như thế, vừa vì máu và nước từ cạnh sườn Người chảy ra. Phát biểu của Công đồng không phải là giáo huấn về đạo lý đức tin nhưng chỉ ra sự đồng ý về biểu tượng này trong các Hội Thánh khác nhau của cả bên Đông lẫn bên Tây phương, cụ thể là Hội Thánh Armenia và La Mã.

3. Hai bản tính của Chúa Giê-su

Rượu và nước còn tượng trưng cho thiên tính (rượu) và nhân tính (nước) của Chúa Giêsu, hoặc là mối hiệp thông giữa Chúa Kitô (rượu) và Hội Thánh (nước). Cũng có thể hiểu về mẫu nhiệm nhập thể: Con Thiên Chúa làm con của loài người để con của loài người trở nên con Thiên Chúa. Ông gọi của chúng ta là được thông dự vào sự sống thần linh của Đức Kitô, để trở nên “người dự phần vào bản tính Thiên Chúa” (2Pr 1,4).

Sách Ordo Romanus I (thế kỷ VIII) có chứa lời hướng dẫn thầy phụ phó tế tiếp nhận nước và trao cho vị tổng phó tế. Vị này đổ nước vào trong chén rượu theo hình Thánh giá. Sách lễ 1474 thì ghi lại lời nguyện đi kèm với hành động hòa nước vào rượu. Năm 1523, Luther đã chất vấn việc sử dụng nước hòa vào với rượu vì cho rằng đó chỉ là sáng kiến của con người, do đó không nên là một nghi thức bắt buộc. Thế nhưng, theo tinh thần của Công đồng Trentô, Sách lễ 1570 vẫn giữ lại và nhấn mạnh nghi thức này với lời nguyện kèm theo như đã có trong Sách lễ 1474. Lời nguyện này đã được rút vấn lại kể từ Sách lễ 1970.

Ngày nay, khi pha nước vào rượu, linh mục đọc thầm: “Nhờ dấu chỉ nước hòa rượu này, xin cho chúng con được tham dự vào thần tính của Đấng đã đoái thương thông phần nhân tính của chúng con”. Lời kinh này gọi lại bài thánh ca Philiphê: “Người lại còn hạ mình, vâng lời cho đến nỗi bằng lòng chịu chết, chết trên cây thập tự” (Pl 2,8). Kinh này do Đức Lêô I soạn để làm lời nguyện nhập lễ của lễ Giáng sinh và vẫn còn tồn tại trong lời nguyện nhập lễ của lễ Giáng sinh ban ngày hiện nay, là lễ mừng sự hiệp nhất giữa bản tính Thiên Chúa và bản tính nhân loại nơi Chúa Kitô, mở rộng ra đến bí tích Thánh Thể. Điều này phù hợp với quan niệm của Giáo Hội Đông phương như đã nói trên.

KỶ LUẬT

1. Hy tế Thánh Thể phải được cử hành với bánh không men, bằng bột mì nguyên chất và mới chế biến, không chút nào sợ hư.

Do đó, bánh được làm với một chất khác, dù đó là một loại ngũ cốc, hay là bánh mà người ta đã thêm vào đó một chất khác hơn bột mì, với một số lượng đến nỗi, theo ý kiến chung, người ta không thể xem đó là bánh làm bằng lúa mì, thì bánh đó không làm thành chất thể thành sự cho cử hành Hy Tế và Bí Tích Thánh Thể. ▶

LỊCH PHỤNG VỤ

Thứ Hai, 18/3/24	Thứ Hai tuần V mùa Chay
Thứ Ba, 19/3/24	Thánh Giuse, Bạn Trăm Năm Đức Trinh Nữ Maria (<i>Lễ Trọng</i>)
Thứ Tư, 20/3/24	Thứ Tư tuần V mùa Chay
Thứ Năm, 21/3/24	Thứ Năm tuần V mùa Chay
Thứ Sáu, 22/3/24	Thứ Sáu tuần V mùa Chay
Thứ Bảy, 23/3/24	Thứ Bảy tuần V mùa Chay
Chúa Nhật, 24/3/24	Chúa Nhật Lễ Lá năm B

CHƯƠNG TRÌNH PHỤNG VỤ TUẦN THÁNH 2024

- ✘ **Chúa Nhật Lễ Lá, ngày 24 tháng 3**
Khởi đầu Tuần Thánh
Các Thánh Lễ Chúa Nhật như thường lệ.
4 PM: Nghi thức làm phép Lá tại Sân trường Del Rosa; Rước Lá & Thánh Lễ Tưởng niệm cuộc Thương Khó tiếng Việt tại Nhà thờ Del Rosa
- ✘ **Thứ Năm tuần Thánh, ngày 28 tháng 3**
Thánh Lễ Tiệc Ly
6 PM: Thánh Lễ *tiếng Anh* tại Nhà thờ Del Rosa
7 PM: Thánh Lễ *tiếng Mỹ* tại Nhà thờ Valencia
8 PM: Thánh Lễ *tiếng Việt* tại Nhà thờ Del Rosa
- ✘ **Thứ Sáu tuần Thánh, ngày 29 tháng 3**
Tưởng niệm cuộc Khổ nạn của Chúa Giê-su
Ngày buộc ăn chay, kiêng thịt.
5 PM: Nghi thức Đàng Thánh Giá *tiếng Mỹ* từ Nhà thờ Del Rosa đến Nhà thờ Valencia & Nghi thức Kính thờ Thánh Giá *tiếng Mỹ* tại Nhà thờ Valencia
6 PM: Đàng Thánh Giá & Nghi thức Kính thờ Thánh Giá *tiếng Anh* tại Nhà thờ Del Rosa
8 PM: Đàng Thánh Giá & Nghi thức Kính thờ Thánh Giá *tiếng Việt* tại Nhà thờ Del Rosa
- ✘ **Thứ Bảy tuần Thánh, ngày 30 tháng 3**
Thánh Lễ Vọng Phục Sinh
Không có Thánh Lễ tiếng Anh lúc 5:30 PM.
8 PM: Nghi thức làm phép Lửa và Thánh Lễ Vọng Phục Sinh *song ngữ Anh-Mỹ* tại Nhà thờ Del Rosa
8 PM: Nghi thức làm phép Lửa và Thánh Lễ Vọng Phục Sinh *tiếng Việt* tại Sân trường Del Rosa
- ✘ **Chúa Nhật Phục Sinh, ngày 31 tháng 3**
Chúa Giê-su Ki-tô sống lại
Các Thánh Lễ Chúa Nhật như thường lệ.
3:15 PM: Châu Thánh Thể do Ban Thường vụ phụ trách
4:00 PM: Thánh Lễ Chúa Nhật Phục Sinh *tiếng Việt*
5:30 PM: Bí tích Xức dầu Bệnh nhân.

Việc đưa vào những chất thể khác để làm bánh dùng cho Phép Thánh Thể, như là trái cây, đường hay mật, là một lạm dụng nặng nề. Dĩ nhiên, bánh lễ phải được làm bởi những người không những có tiếng là liêm khiết, mà còn có khả năng trong lãnh vực này và dùng những dụng cụ thích hợp.

2. Hy Tế Thánh Thể phải được cử hành với rượu nho tự nhiên, nguyên chất và không biến chất, nghĩa là không pha vào đó những chất khác. Trong lúc cử hành Thánh Lễ, người ta thêm một chút nước vào rượu. Phải cẩn thận gìn giữ rượu nho dùng cho Phép Thánh Thể ở tình trạng hoàn hảo, và theo dõi đừng để rượu lễ bị chua đi. Tuyệt đối cấm sử dụng rượu mà người ta nghi ngờ về tính xác thực và nguồn gốc của nó: Quả nhiên, Giáo Hội đòi hỏi sự chắc chắn về vấn đề những điều kiện cần thiết để các bí tích được thành sự. Không có lý do nào có thể chứng minh cho việc dùng một thức uống khác, dù chúng là thể nào, vì không phải là một chất thể thành sự.

3. Chủ tế chỉ thêm một chút nước vào trong chén rượu (được làm tự nhiên từ trái nho, và không bị hư chua), bởi vì bí tích không thể được cử hành nếu như thêm quá nhiều nước đến nỗi phá hủy tính chất rượu. Theo nhiều tác giả, nước chiếm tới 1/3 rượu thì kể như là mất tính rượu. Nước chiếm tới 1/2 rượu, không phải là kể như mà chắc chắn không còn phải là rượu nữa. Trong trường hợp này, tốt nhất là đừng tiến hành truyền phép, nếu không nói là truyền phép bất thành.

Trước khi truyền phép, chủ tế nhớ ra là mình chưa pha nước vào rượu, nên pha xong mới truyền phép. Nếu truyền phép xong mới nhớ ra thì thôi. Cũng nên nhớ rằng, pha nước vào rượu phải làm trong Thánh lễ. Trong trường hợp sau khi truyền phép rượu mới biết chỉ toàn là nước, thì đổ nước đó vào một bình, rồi rót rượu có pha nước vào chén và đọc phần tường thuật liên quan đến việc truyền phép chén rượu mà không buộc phải truyền phép bánh một lần nữa.

MỤC VỤ

1. Nếu không có phó tế/linh mục đồng tế, người giúp lễ trao các bình rượu, bình nước cho chủ tế. Ngài đứng phía cạnh bàn thờ [để đổ rượu và sau đó đổ chút nước vào trong chén] chứ không đứng ở giữa bàn thờ vì vị trí này vốn chỉ dành cho những hành động quan trọng và trực tiếp liên quan đến hành vi hiến dâng hy tế lên Thiên Chúa.
2. Nếu có phó tế/linh mục đồng tế, việc chuẩn bị chén thánh và pha chút nước do phó tế/linh mục đồng tế thực hiện, sau đó trao chén thánh cho chủ tế. Phó tế cũng có thể chuẩn bị chén thánh và pha chút nước vào chén rượu tại bàn thờ phụ rồi mang lên cho chủ tế tại bàn thờ.
3. Trong trường hợp phải sử dụng nhiều chén rượu, tốt nhất nên hòa nước vào rượu trước rồi mới rót rượu vào từng chén; bằng không thì chỉ cần thêm chút nước vào chén lễ chính (chén chủ tế) là đủ. Không cần thiết phải nhỏ nước vào tất cả chén lễ trên bàn thờ. Tất nhiên, sẽ không bị coi là sự lạm dụng phụng vụ nếu đổ nước vào tất cả các chén rượu khác. ■

THÁNH LỄ TRUYỀN DẦU NĂM 2024 GIÁO PHẬN SAN BERNARDINO

Thứ Ba Tuần Thánh, ngày 26 tháng 3, lúc 3 PM

do Đức Cha Alberto Rojas,
Giám mục Giáo phận San Bernardino chủ tế

tại Sacred Heart Church,
12704 Foothill Blvd, Rancho Cucamonga, CA 91739

MƯỜI MỘT NĂM GIÁO HOÀNG CỦA ĐỨC THÁNH CHA PHANXICÔ

Vatican News (13.03.2024) – Ngày 13/3/2024, đánh dấu 11 năm Giáo hoàng của Đức Thánh Cha Phanxicô, ông Andrea Tornielli, Tổng Biên tập Vatican News đã có bài bình luận trong bài viết: “Mười một năm Giáo hoàng của Đức Thánh Cha Phanxicô trên con đường thương xót và hoà bình”.

Đối với ông Tornielli, trong sự im lặng giả điếc của ngoại giao, thiếu sáng kiến chính trị, chạy đua vũ trang, tiếng nói đơn độc của Đức Thánh Cha tiếp tục yêu cầu sự im tiếng của vũ khí và kêu gọi lòng can đảm thúc đẩy con đường hoà bình. Ngài tiếp tục yêu cầu ngừng bắn ở Thánh Địa, yêu cầu im lặng các loại vũ khí trong cuộc xung đột bi thảm nổ ra ở trung tâm châu Âu Kitô giáo, ở Ucraina bị tàn phá bởi các vụ đánh bom của quân đội xâm lược Nga. Ngài tiếp tục kêu gọi hòa bình ở những nơi khác trên thế giới, có những xung đột bị lãng quên tạo nên phần lớn các cuộc xung đột toàn cầu.

Tổng Biên tập Vatican News viết: “Năm thứ 12 triều Giáo hoàng của Đức Thánh Cha Phanxicô được đánh dấu bằng nỗi đau chiến tranh. Mười hai tháng bắt đầu từ ngày 13/3/2023 đến nay, được đánh dấu bằng hơn 150 lời kêu gọi cho Ucraina chịu ‘tử đạo’ và hơn 60 lời kêu gọi ngừng bắn ở Trung Đông”.

Ông Tornielli nói: nhìn lướt qua 11 năm lịch sử chúng ta có thể hiểu giá trị ngôn sứ qua tiếng nói của người kế vị Thánh Phêrô: cảnh báo về chiến tranh thế giới thứ ba từng phần. Thông điệp xã hội Laudato si', cho thấy biến đổi khí hậu, di cư, chiến tranh và nền kinh tế giết chết là những hiện tượng liên kết với nhau và chỉ có thể được giải quyết qua cái nhìn toàn cầu. Thông điệp tuyệt vời về tình huynh đệ nhân loại Fratelli tutti chỉ ra cách xây dựng một thế giới mới dựa trên tình huynh đệ, một lần nữa loại bỏ việc nhân danh Thiên Chúa để biện minh cho chủ nghĩa khủng bố, hận thù và bạo lực. Và tính liên tục trong giáo huấn của Đức Thánh Cha về lòng thương xót, điều kết nối triều Giáo hoàng truyền giáo của ngài.

Thực vậy, trong một xã hội tục hoá, Đức Thánh Cha dạy tái khám phá về lời loan báo đầu tiên “kerygma”, đóng một vai trò trung tâm của hoạt động loan báo Tin Mừng và mọi nỗ lực canh tân Giáo hội. Điều này đòi hỏi nhà truyền giáo phải làm sao để giúp mọi người đón nhận lời loan báo tốt hơn: gần gũi, mở ra cho đối thoại, kiên nhẫn, chào đón, không lên án. Như thế, chứng tá của lòng thương xót, một yếu tố nền tảng của tình yêu cứu độ của Thiên Chúa, phải có trước các nghĩa vụ luân lý và tôn giáo. ■